

Skola

År 1842, för mer än 175 år sedan, bestämdes det att alla barn måste gå i skolan. Det kallas för **skolplikt**.

Först skulle barnen gå i **småskola** i två år. Där skulle de lära sig att **läsa**, **skriva** och **räkna**. Men de fick också lära sig en hel del om djur och natur.

Skoldagen började tidigt på morgonen. Barnen gick i skolan sex dagar i veckan, från måndag till och med lördag.

Skoldagen började med **morgonbön**. Då läste fröken ur **Bibeln**. Sedan bad hon en **bön** och så sjöng alla en **psalm**.

Efter småskolan skulle barnen gå i skolan fyra år till, i **folkskola**. Där fick de nya ämnen som geografi, naturkunskap, historia, välskrivning, teckning och gymnastik.

Förr i tiden var det tillåtet att **aga** barn i skolan. Läraren fick lov att nypa och slå sina elever, för att uppfostra dem. Som tur var förbjöds skol-agan **år 1958**.

SANT eller FALSKT? Ringa in rätt svar.

Sedan år 1842 måste alla barn i Sverige gå i skolan.	SANT	FALSKT
Barnen fick lära sig att läsa, skriva och räkna.	SANT	FALSKT
Skoldagen började med kvällsbön.	SANT	FALSKT
Barnen gick i skolan sju dagar i veckan.	SANT	FALSKT
Förr i tiden var det tillåtet att aga barn i skolan.	SANT	FALSKT

Maredsskolan i Oskarström byggdes år 1891.
Barnen gick i skolan i sex år.
Sedan fick många barn
börja arbeta när de var 13 år.

Barnen fick lära sig att läsa,
skriva och räkna i småskolan.

Riksdag och regering

Efter valet räknas det ut hur många röster partierna har fått. Antalet röster bestämmer hur många **ledamöter** varje parti får i **Sveriges riksdag**. Sammanlagt finns det 349 ledamöter i riksdagen.

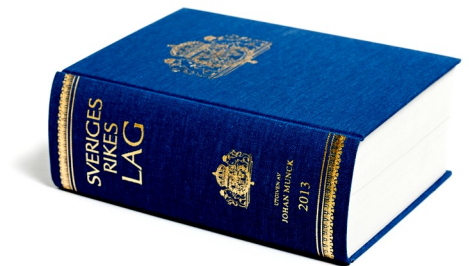
Riksdagens ledamöter träffas i Riksdagshuset i Stockholm.

Riksdagens ledamöter träffas i **Riksdagshuset** i **Stockholm**.

Riksdagen väljer en **talman**. Det är sedan talmannens uppgift att tillsammans med partiernas ledamöter i riksdagen välja vem som ska bli **statsminister**.

När den nye statsministern är vald ska hon eller han bilda en **regering**. I regeringen samlar statsministern sina **statsråd** eller **ministrar**, som ansvarar för olika frågor, till exempel skola, miljö eller statens pengar.

Det är riksdagen som bestämmer i vårt land. Riksdagen röstar om vilka lagar vi ska ha i Sverige. Lagarna finns nedskrivna i en **lagbok**, som heter **Sveriges rikets lag**.

Sveriges rikets lag

Skriv in rätt svar. Välj bland orden i rutan.

~~ledamöter~~

statsminister

talman

riksdagen

regering

Det finns 349 ledamöter i _____.

Riksdagen väljer en _____.

Talmannen och ledamöterna i riksdagen väljer en _____.

Statsministern bildar en _____ med sina statsråd eller ministrar.

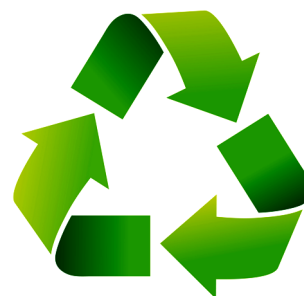
Sopor

I Sverige **sorterar** vi våra **sopor** eller vårt **avfall**. Vi lägger olika slag sopor i olika sopkärl. Glas för sig, plast för sig, papper för sig och metall för sig. Det kallas för **källsortering** eller **avfallssortering**.

Sopbilen kommer till våra hus för att hämta sopor eller avfall.

En del sopor lämnar vi in på en **återvinningsstation**. När man använder gammalt material för att tillverka nya saker kallas det för **återvinning**.

Symbol för återvinning

Gamla tidningar kan bli nytt tidningspapper, gammalt krossat glas kan bli nytt glas, gamla läsk- och ölburkar kan bli nya metallsaker och gamla plastflaskor kan bli ny plast.

Om en gammal glasflaska tvättas och används igen, kallas det för **återanvändning**.

Farligt avfall som batterier och målarfärg måste lämnas in och tas om hand på ett särskilt sätt, så att de farliga ämnena inte skadar naturen.

Gamla batterier ska lämnas in i en batteriholk eller till en miljöstation.

Vårt matavfall kan användas till **biogas**, som bilar och bussar kan använda istället för bensin.

Sortera soporna. Dra streck från soporna till rätt sopkärl.

					
●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●
					

Sociala medier

På **sociala medier** kan människor **kommunicera** med varandra med hjälp av **internet**.

Man kan till exempel lägga ut text, bild och ljud på **bloggar**, på **hemsidor** och i olika **appar**.

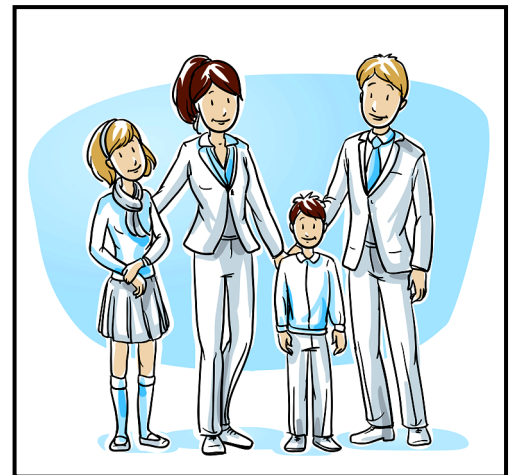
På **webbplatser**, som Facebook och Instagram, kan man lägga ut eget material, som man vill att andra ska läsa eller se.

Den som lägger ut något på sociala medier får aldrig **kränka** eller **skada** någon annan. Man ska inte lägga ut bilder av någon annan, utan att ha frågat om lov först.

Tänk också på att bilder, som du lägger ut på dig själv, kommer att finnas kvar på sociala medier väldigt länge.

Allt man läser och ser på internet är inte sant. Bilder kan vara ihopklippta eller förändrade. Texter och nyheter kan vara falska.

Man ska vara **källkritisk** och försöka att ta reda på **vem** som har skrivit en nyhet eller en text och **varför**.

Fråga alltid om lov innan du lägger ut en bild av någon annan på sociala medier.

Var källkritisk!
Tro inte på allt du läser eller ser på sociala medier.

SANT eller FALSKT? Ringa in rätt svar.

På sociala medier kan människor kommunicera.

SANT

FALSKT

Man kan lägga ut text, bild och ljud på bloggar.

SANT

FALSKT

Facebook är en badplats.

SANT

FALSKT

Man får aldrig kränka någon på sociala medier.

SANT

FALSKT

Allt man läser på internet är sant.

SANT

FALSKT

Man ska vara källkritisk.

SANT

FALSKT